

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Nicolaev Igor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Comrat din 21 aprilie 2015, deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Nicolaev Igor XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, locuitor în XXXXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.09.2014 – 21.04.2015;
2. Instanța de apel: 25.11.2015 – 03.03.2016; 18.01.2018 – 10.04.2018
3. Instanța de recurs: 11.05.2016 – 15.06.2016; 29.06.2018-03.10.2018

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 21 aprilie 2015, Nicolaev Ig. a fost achitat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 173, 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunilor incriminate.

Prin aceeași sentință Nicolaev Ig. a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare;
- în baza art. 175 Cod penal, la 6 ani închisoare;
- în baza art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 15 ani închisoare;
- în baza art. 175 Cod penal, la 6 ani închisoare;
- în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i s-a stabilit pedeapsa de 17 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței, instanța a constatat, că Nicolaev Ig., la 29 septembrie 2012 aproximativ la ora 03⁰⁰, aflându-se în casa concubinei sale Curteva N. din XXXXX, în care ei locuiau împreună cu două fiice ale concubinei, a inițiat o ceartă cu Curteva N., exprimându-se cu cuvinte necenzurate în adresa acesteia, apoi intenționat, în prezența fiicei XXXXX. a.n. XXXXX, i-a aplicat trei lovituri peste față, prin aceasta cauzându-i lui Curteva N. durere fizică și suferințe psihice.

Tot el, Nicolaev Igor, în una din zilele lunii mai a anului 2013 (data precisă nu este stabilită), aproximativ la ora 15⁰⁰, aflându-se la domiciliul său din XXXXX, știind cu certitudine despre faptul că XXXXX nu a atins vârsta de 16 ani, a comis în privința ei acțiuni perverse, propunându-i să întrețină cu el relații sexuale.

Tot el, Nicolaev Ig., în una din zilele lunii iulie a anului 2013 (data precisă nu este stabilită), aproximativ la ora 7³⁰, aflându-se în domiciliul său din XXXXX, știind cu certitudine despre faptul că XXXXX nu a atins vârsta de 16 ani, profitând de imposibilitatea de a se apăra din motivul vârstei minore și a-și exprima voința, forțat a dezbrăcat-o de haine, a aplicat în privința ei violența fizică și psihică, și împotriva voinței ei a încercat să întrețină cu ea raport sexual, însă nu a dus intențiile sale până la capăt din motive independente de voința lui, deoarece în domiciliul indicat a intrat prietena părții vătămate Marinova M.

Tot el, Nicolaev Ig., în una din zilele lunii octombrie a anului 2013 (data precisă nu este stabilită), aproximativ la ora 23⁰⁰, aflându-se în domiciliul său din XXXXX, știind cu certitudine despre faptul că XXXXX nu a atins vârsta de 16 ani, a comis în privința ei acțiuni perverse în momentul când ea dormea.

Tot el, la 18 decembrie 2013 aproximativ la ora 14³⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la bucătărie în domiciliul său din XXXXX, a aplicat două lovituri cu mâna peste față și două lovituri cu piciorul în abdomenul concubinei sale Curteva N., după care ultima a ieșit în camera vecină, unde el urmând-o, i-a aplicat o lovitură cu mâna peste față, în urma cărui fapt i-a provocat suferințe fizice și morale.

De către organul de urmărire penală Nicolaev Igor a fost învinuit de faptul că, în perioada mai - 17 decembrie 2013, aflându-se în domiciliul din XXXXX, acționând împotriva voinței fiicei lui vitrege XXXXX, aplicând amenințări și constrângere fizică, o impunea pe ultima să întrețină raport sexual și alte acțiuni cu caracter sexual.

De către organul de urmărire penală Nicolaev Ig. a fost învinuit și de faptul că, la 18 decembrie 2013, la ora 18³⁰, fiind în stare de ebrietate, aflându-se în domiciliul pe XXXXX, din intenții huliganice a aplicat lui Curdov Vl. câteva lovituri cu pumnul în față, de asemenea cu instrumentul de montare l-a lovit în cap, în urma cărui fapt i-a provocat leziuni corporale sub formă de cicatrice pe cap, urme de răni, cicatrice pe coapsa stângă - urmă de excoriații profunde trecute, care se referă la leziuni corporale, care au dus la vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății nu mai puțin de 6 zile, dar nu mai mult de 21 de zile.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Colodeev R. în numele inculpatului Nicolaev Igor, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 03 martie 2016 apelul declarat a fost respins ca fiind depus peste termen.

5. În argumentarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că sentința contestată a fost pronunțată la 21 aprilie 2015, la aceeași dată copia sentinței i-a fost înmănată inculpatului, însă apelul a fost declarat cu omiterea termenului prevăzut la art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală abia la 14 mai 2015.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- inculpatul Nicolaev I., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că organele de urmărire penală nu au stabilit toate circumstanțele cauzei și s-au bazat doar pe depozițiile contradictorii ale părților vătămate. Concubina sa Curteva N. este gata să facă alte declarații pentru a explica faptele reale, care contrazic faptele pentru care a fost condamnat.

- avocatul Chebac A. în numele inculpatului Nicolaev I., care a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată, pe motiv că avocatul nu a fost prezent la pronunțarea sentinței la 21 aprilie 2015, actul dat fiindu-i expediat prin poștă la 29 aprilie 2015, prin urmare cererea de apel a fost depusă în termen, iar instanța de apel nu a luat în considerație aceste circumstanțe.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 15 iunie 2016 recursurile ordinare au fost declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Instanța de recurs ordinar în motivarea soluției adoptate a menționat, că instanța de apel corect a respins apelul ca depus peste termen, deoarece la 09 aprilie 2015 dispozitivul sentinței a fost pronunțat în prezența inculpatului și apărătorului acestuia, care au fost înștiințați despre data pronunțării integrale a sentinței. La 21 aprilie 2015 când a fost pronunțată sentința motivată, avocatul Colodeev R. nu s-a prezentat, iar inculpatul a fost prezent înmânându-i-se copia sentinței motivate, însă apelul a fost declarat abia la 14 mai 2015, peste termenul legal de 15 zile prevăzut de lege.

9. Împotriva hotărârilor pronunțate în speță a declarat recursuri în anulare condamnatul Nicolaev I., care a solicitat casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursurilor a invocat următoarele argumente:

- neexaminarea fondului cauzei sub toate aspectele a dus instanța la emiterea unei hotărâri pripite și incorecte;

- declarațiile martorilor și părților vătămate nu sunt confirmate prin probe directe, acestea fiind contradictorii.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 31 octombrie 2017 recursurile în anulare au fost declarate inadmisibile pe motiv că nu îndeplinesc cerințele de conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

11. În argumentarea soluției adoptate s-a menționat că recursul în anulare este o cale extraordinară de atac. Susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare este hotărârea irevocabilă în urma exercitării căilor ordinare de atac, reglementate de capitolul IV, Secțiunea I și a II-a a Codului de procedură penală - calea apelului și a recursului ordinar, în speță însă, din actele cauzei rezultă că apelul declarat de apărător în numele inculpatului a fost respins ca depus peste termen, fapt care echivalează cu neutilizarea căilor ordinare de atac, iar instanța de recurs ordinar a conchis că concluzia adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată,

deoarece apelul s-a depus peste termen, iar careva motive care ar fi oferit temei de repunere în termen a apelului nu s-au invocat.

În asemenea împrejurări, atât instanța de apel, cât și instanța de recurs ordinar nu s-au expus asupra argumentelor și motivelor invocate de condamnat și avocatul său în apel și ulterior în recurs, nu au examinat cauza în fapt și în drept și nu s-au pronunțat asupra fondului cauzei, fapt care echivalează cu neutilizarea căilor de atac – apelul și recursul ordinar și nu are temei legal de a depune recurs în anulare.

12. La 27 decembrie 2017 împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Nicolaev Ig., care a solicitat casarea acesteia, argumentând că acuzarea nu a prezentat probe directe și pertinente care ar confirma învinuirea înaintată, iar sentința este bazată pe presupuneri și pe declarațiile contradictorii ale părților vătămate.

13. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de apel Comrat din 10 aprilie 2018 apelul inculpatului Nicolaev Ig. a fost declarat inadmisibil.

14. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, potrivit materialelor cauzei avocatul Colodeev R. în numele inculpatului la 14 mai 2015 a atacat cu apel sentința Judecătorei Comrat din 21 aprilie 2015, iar prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 03 martie 2016 apelul inculpatului a fost respins ca fiind depus peste termen.

Prin urmare, Colegiul penal a conchis că, inculpatul Nicolaev Ig. anterior și-a realizat dreptul la apel, și prezentul apel este inadmisibil ca fiind declarat repetat.

15. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond și decizia nominalizată, inculpatul Nicolaev Ig. a declarat recurs ordinar solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei, invocând repetat aceleași motive care le-a menționat anterior în cererile de apel și recurs.

16. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Cererea de recurs în conformitate cu prevederile art. 429 Cod de procedură penală se depune de personale menționate la art. 421 și trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârilor atacate și solicitările recurentului.

Totodată Colegiul ține să menționeze că art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prevede, garanția unui recurs efectiv (în sensul căii de atac) în fața unei instanțe naționale oricărei persoane ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate. Executarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, fiind reglementate de lege.

Regula libertății de a face uz de căile de atac reprezintă un drept fundamental

al omului recunoscut și prin art. 119 din Constituția Republicii Moldova potrivit căruia împotriva hotărîrilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, **în condițiile legii**.

Concomitent, instanța de recurs ține să menționeze, că pentru exercitarea unei căi de atac este necesar să fie îndeplinite, în mod cumulativ o suită de condiții, în special:

1. Să existe o hotărîre judecătorească pe care legea să o declare susceptibilă de a fi atacată;
2. Legalitatea căii de atac;
3. Calea de atac să fie exercitată în termenul și modul legal prin manifestarea de voință a titularului;
4. Unicitatea dreptului de a folosi o cale de atac.

Astfel, cea din urmă condiție prevede că dreptul de a folosi o cale de atac este **unic și se epuizează prin folosirea lui**. Titularul căii de atac interesat nu poate folosi de mai multe ori o cale de atac împotriva aceleiași hotărîri, prin urmare categoric se exclude judecarea de mai multe ori în aceiași cale de atac.

La acest capitol instanța de recurs relevă, instanța de apel întemeiat și-a motivat soluția adoptată privind respingerea apelului inculpatului, ca fiind inadmisibil, prin faptul că avocatul Colodeev V. în numele inculpatului Nicolaev Ig. anterior a depus apel împotriva sentinței, apel care prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 03 martie 2016, a fost respins ca fiind depus peste termen, iar prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 15 iunie 2016 s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpat și apărătorul acestuia împotriva deciziei instanței de apel, ca fiind vădit neîntemeiate.

Prin urmare, la data de 15 iunie 2016, în conformitate cu prevederile art. 466 alin. (2) pct. 4) și 5) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel din 03 martie 2016 a devenit definitivă și irevocabilă.

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel prin decizia din 10 aprilie 2018, ținând seama de prevederile art.415 Cod de procedură penală, corect a dispus inadmisibilitatea apelului declarat de către inculpatul Nicolaev Ig., pe motiv că acesta anterior a utilizat calea de atac apelul.

Generalizând cele menționate mai sus Colegiul conchide că inculpatul anterior a utilizat atât căile ordinare de atac apelul și recursul ordinar cât și calea extraordinară de atac – recursul în anulare, prin urmare acesta nu este în drept de a declara un nou recurs.

În acest context, se impune soluția inadmisibilității recursului declarat de condamnatul Nicolaev Ig. deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut, hotărârea contestată fiind una legală și întemeiată.

17. În conformitate cu art.432 alin. (2) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Nicolaev Igor, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui *Nicolaev Igor*, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut prevăzute la art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 octombrie 2018.

Președinte

Timofti Vladimir

judecători

Toma Nadejda

Boico Victor